

OBSAH

Úvodní identifikační údaje	3
Profil absolventa	7
Charakteristika školního vzdělávacího programu	12
Personální a materiální podmínky	27
Spolupráce se sociálními partnery	29
Učební plán	31
Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	33

Úvodní identifikační údaje

Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Název školního vzdělávacího programu:	Textilní a oděvní výroba
Kód a název oboru vzdělání:	31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
Zaměření:	Tkalcovské práce
Stupeň poskytovaného vzdělání a úroveň vzdělání EQF:	kvalifikační úroveň EQF 2
Délka a forma vzdělávání:	2 roky, denní forma
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Datum platnosti:	od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem
Č.j. SŠFDR 0676/2022	
Aktualizace č. j. SŠFDR 0783/2025	od 1. 9. 2025

Název školy:

Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace

Adresa školy: Křižíkova 1694/11, 612 00 Brno

IČ: 00 567 191

IZO: 110 025 873

REDIZO: 600171531

Jméno ředitelky střední školy: Ing. Miroslava Zahradníková

Kontakty pro komunikaci se školou:

- sekretariát, tel.: 539 086 672, 539 086 673

- e-mail: skola@ssfdr.cz

- web: www.ssfdr.cz

Školní vzdělávací program vznikl v roce 2022 podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MSMT-31622/2020-1. Rámcový vzdělávací program (dále RVP) vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 1. 9. 2020. V roce 2025 byl aktualizován na základě vydaného Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j.: MSMT – 17410/2023-5 účinného od 1. 9. 2023 pro vzdělávací oblast s názvem „Vzdělávání v informačních a v komunikačních technologiích“.

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) sestavil kolektiv pracovníků Střední školy F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace.

Projednala školská rada: _____
předseda školské rady

_____ ředitelka školy

_____ razítko školy

Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace

2022, 2025

Název, sídlo a identifikační číslo zřizovatele:

Zřizovatel: Jihomoravský kraj

Sídlo: Brno, Žerotínovo náměstí 449/3, PSČ 601 82

IČ: 70888337

Naše škola
Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace

Profil absolventa

Název školy:	Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace
Adresa školy:	Křížíkova 1694/11, 612 00 Brno
Název školního vzdělávacího programu:	Textilní a oděvní výroba
Kód a název oboru vzdělání:	31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
Zaměření:	Tkalcovské práce
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022 počínaje prvním ročníkem

Uplatnění absolventa

Absolvent najde uplatnění v povolání dělník v textilní a oděvní výrobě nebo v některých pozicích povolání výrobce textilií (např. tkadlec, pletař, prýmkař) podle profilace přípravy na konkrétní textilní obor (technologickou oblast) a podle výrobního zaměření firmy, pro které se připravoval. Vykonává pomocné, přípravné, obslužné a manipulační práce při výrobě textilií nebo oděvů. V textilní výrobě může vykonávat pracovní úkoly při předení, tkaní a pletení na jednoduchých strojích a zařízeních, při zhotovování textilií jednoduchých vazeb, např. při zhotovování tkanin na ručních tkalcovských stavech, při zhotovování drobných textilních výrobků apod., v oděvní výrobě může tvarovat oděvy, vykonávat dokončovací práce, kontrolovat kvalitu zhotovených oděvů, podílet se na zhotovování jiných šitých výrobků.

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem, dovednostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence. Klíčové kompetence navazují na klíčové kompetence osvožované na základní škole a dále se prohlubují.

Kompetence k učení

Absolvent by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat adekvátní techniku učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků učení od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Absolvent by měl:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému buď samostatně, nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání (např. při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech apod.)
- formulovat své myšlenky srozumitelně
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuze

- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis, vyplňovat formuláře aj.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a vhodného chování

Personální a sociální kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj
- uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům a diskriminaci
- být finančně gramotný

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent by měl:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika)
- oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

Matematické kompetence

Absolvent by měl:

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- provést reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích

Digitální kompetence

Absolvent by měl:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím své tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence absolventa

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen podle svých schopností a možností využívat svých odborných znalostí pro úspěšné uplatnění na trhu práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry.

Absolvent by měl:

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn.,

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků)
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory apod.)
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví
- orientovat se v systému u péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče)
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce
- využívat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn.,

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy
- dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovat požadavky klienta (zákazníka, občana)

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn.,

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami úsporně, ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

d) Provádět pomocné, přípravné, obslužné a manipulační práce v textilní výrobě, tzn.,

- rozpoznávat základní druhy textilních nebo oděvních materiálů, popisovat jejich vlastnosti a použití;
- kontrolovat technické údaje o textilních materiálech, polotovarech a výrobcích, porovnávat je s údaji v dokumentaci a třídili a značili výrobky podle kvality (pouze v průmyslové výrobě);
- dodržovat stanovené pracovní postupy pro konkrétní textilní nebo oděvní technologie;
- organizovat si účelně práci a na pracovišti udržovali pořádek a čistotu;

v textilní výrobě

- připravovat textilní materiál ke zpracování, připravovat pracoviště a spolupracovat při přípravě a seřízení jednoduchých strojů a výrobních zařízení;
- vykonávat ručně a strojně ruční práce při výrobě textilií;
- obsluhovat dílčí části poloautomatických zpracovatelských strojů nebo zařízení pro výrobu textilií;
- spolupracovat při obsluze strojů a aparaturních zařízení podle zadaného úkolu (pouze v průmyslové výrobě);
- obsluhovat jednoduché textilní stroje a zařízení při výrobě textilií, např. předením nebo tkaním nebo pletením nebo při výrobě textilií jinou technologií;

v oděvní výrobě

- manipulovat s oděvními materiály, připravovat oděvní materiály pro stříhárenský proces a manipulovat s drobnou přípravou;
- vykonávat jednoduché operace při zhotovování oděvů nebo jiných šitých výrobků;
- provádět jednoduché žehlířské a dokončovací práce při zhotovování oděvů nebo jiných šitých výrobků;
- manipulovat s hotovými oděvními nebo jinými šitými výrobky.

Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací (NSK)

Odborné kompetence absolventa v RVP pro tento obor vzdělání zohledňují rovněž požadavky trhu práce vycházející z NSK – ze standardů úplné profesní kvalifikace (dále jen ÚPK), popř. profesní kvalifikace (dále jen PK) a charakterizují požadované kompetence absolventa na výstupu. Lze jich dosahovat průběžně při postupném zvyšování znalostí a dovedností v průběhu vzdělávacího procesu, zejména při praktické přípravě s ohledem na kvalitu výsledků vzdělávání.

ÚPK vztahující se k danému oboru vzdělání:

Název ÚPK	Kód ÚPK	EQF
Dělník v textilní a oděvní výrobě	31-99-E/03	2

Dosažený stupeň vzdělání

Způsob ukončení vzdělávání:	závěrečná zkouška (ZZ)
Potvrzení dosaženého vzdělání:	vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list
Stupeň dosaženého vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem kvalifikační úroveň EQF 2

Ukončování vzdělávání probíhá dle platné legislativy, vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 47/2005 Sb. o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění pozdějších předpisů.

Závěrečná zkouška se realizuje podle jednotného zadání. Agendu závěrečné zkoušky v oborech s výučním listem zajišťuje Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CZVV). Škola je povinna tato zadání využít při svých závěrečných zkouškách - při přípravě všech částí závěrečných zkoušek, tedy zkoušky praktické, písemné i ústní.

Jednotlivé samostatně klasifikované zkoušky závěrečné zkoušky se konají v pořadí: písemná zkouška, praktická zkouška z odborného výcviku a ústní zkouška v souladu s platnou legislativou. Závěrečná zkouška se koná v červnu v termínech stanovených ředitelkou školy v souladu s vyhláškou č. 47/2005 Sb. o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění pozdějších předpisů.

Žáci obdrží vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Žáci dosáhnou středního vzdělání s výučním listem.

Úspěšné složení závěrečné zkoušky a získání výučního listu umožňuje absolventovi uplatnit se na trhu práce. Dále si může absolvent zvýšit kvalifikaci v navazujících vzdělávacích programech ve středních odborných školách a tím získat úplné střední vzdělání. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru dalšími školeními a kurzy.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název školy:	Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace
Adresa školy:	Křižíkova 1694/11, 612 00 Brno
Název školního vzdělávacího programu:	Textilní a oděvní výroba
Kód a název oboru vzdělání:	31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
Zaměření:	Tkalcovské práce
Délka a forma vzdělávání:	2 roky v denní formě vzdělávání
Stupeň dosaženého vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem kvalifikační úroveň EQF 2
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022 počínaje prvním ročníkem

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace (dále jen „škola“) poskytuje střední vzdělávání žákům s tělesným, zrakovým, sluchovým nebo mentálním postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Činnost školy se řídí školským zákonem, zejména pak ustanoveními § 16 a prováděcími předpisy k zákonu.

Vzdělávání je určeno uchazečům, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, dále splnily podmínky přijímacího řízení podle stanovených kritérií a doložili zdravotní způsobilost, dle platné legislativy. Při přijímání žáků ke vzdělávání se postupuje podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon) a dále vyhlášky č. 422/2023 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrující praktický lékař.

Vzdělávání podle školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) je poskytováno žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), specifikovanými v doporučení ze školského poradenského zařízení (speciálně pedagogického centra - SPC, pedagogicko-psychologické poradny - PPP).

Uchazeč se SVP má při přijímacím řízení nárok na podpůrná opatření spočívající v úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání (§ 16 odst. 2 písm. c) školského zákona).

Kritéria pro přijímací řízení (dle § 60, odst. 3 a 4 školského zákona) vyhláší ředitelka školy do konce ledna každého kalendářního roku v souladu s platnou legislativou.

Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Jedním ze základních poslání školního vzdělávacího programu (ŠVP) je učit a vychovávat, pro začlenění do běžného života a do pracovního procesu, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávací program oboru Textilní a oděvní výroba zaměření tkalcovské práce připravuje odborné pracovníky pro uplatnění v pozicích jako výrobce tkanin, např. tkadlec. Žáci si osvojují intelektové i manuální dovednosti pro výrobu tkanin strojově i ručním způsobem výroby. Žáci získávají dovednosti obsluhovat tkalcovské stroje a zařízení, dovednosti potřebné pro organizování svého pracoviště. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se řídili předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásadami požární prevence a ochrany životního prostředí a hospodárně využívali suroviny a energie.

Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky. Vzdělávání dále směřuje k tomu, aby žáci v přiměřené míře naplnili základní cíle vzdělávání, mezi něž patří: učit se

poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být, učit se žít společně a učit se zvládat svůj handicap v každodenním životě.

Cílem vzdělávání je tedy vybavit žáka kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a celoživotní vzdělávání a připravit žáka, který se dobře uplatní na trhu práce a je schopen reagovat na měnící se podmínky trhu práce. Vzdělávání žáků probíhá s ohledem na handicapy žáků.

Metody a formy výuky

Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na obsah konkrétního učiva a výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Velmi důležité je důsledné uplatňování pedagogických zásad vyučujícími, zejména zásada názornosti a přiměřenosti učiva, a metody individuálního učiva. Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na obsah konkrétního učiva a výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Velmi důležité je důsledné uplatňování pedagogických zásad vyučujícími, zejména zásada názornosti a přiměřenosti učiva, a metody individuálního přístupu k žákovi. Pedagogičtí pracovníci volí metody a formy výuky podle potřeb a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu. Uplatňují především vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků a nejčastěji se opírá o zájem o zvolený obor. K žákům přistupují se záměrem maximálně je motivovat, zejména kladným hodnocením.

Vyučující volí prakticky zaměřené činnosti s cílem žáky zapojit a řešit na modelových situacích problémy běžného života. Žáci jsou vedeni nejen k samostatné práci, osobní odpovědnosti, samostatnosti při rozhodování, vyučující užívají i metody vedoucí ke spolupráci a ke komunikaci ve skupině nebo dvojicích, s cílem lépe pochopit a osvojit si teoretické učivo. Vhodné je také využít odpovídající sebehodnocení a začlenit kolektivní hodnocení pro poznání svých možností.

V ŠVP je kladen důraz na **vzdělávání a komunikaci v českém jazyce**, využívá se především práce s textem. To spočívá v dovednostech porozumět textu a využít informace v něm obsažené, schopnosti dorozumět se s lidmi a umět jim naslouchat, vyjádřit kulturní zážitky. Pro rozvoj digitálních kompetencí jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni komunikovat i prostřednictvím digitálních technologií. Ve vzdělávací oblasti **občanský vzdělávací základ** se žáci připravují na svůj osobní a občanský život. Využívají se řízené rozhovory, diskuze a besedy se žáky. Pro rozvoj digitálních kompetencí jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali digitální technologie v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, aby získávali a hodnotili informace z různých zdrojů.

Matematické vzdělávání se realizuje v předmětu matematika a žáci získávají matematické kompetence potřebné k osvojení učiva odborných předmětů a řešení praktických úkolů denní potřeby. Výuka je prováděna formou výkladu s návazností na znalost žáků a využívají se metody fixační, při nichž jsou pro prohlubování a upevňování matematických kompetencí využívány pracovní texty. Výuka je doplněna pro rozvíjení logického myšlení žákovskými soutěžemi. Pro rozvoj digitálních kompetencí v této oblasti vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě.

Estetické vzdělávání vychovává žáky ke kultivovanému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Realizuje se zejména v předmětu český jazyk a literatura, ale prolíná se i dalšími předměty. Podílí se rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Pro rozvoj digitálních kompetencí jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky dovednostmi a znalostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií. Vedle tradičních metod hromadného nácviku a procvičování je uplatňován individuální přístup, zejména u žáků s rozdílným stupněm schopností, možností a dovedností.

V oblasti **informatického vzdělávání** vyučující vedou žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušeností s řešením jednoduchých informatických problémů. Vede žáky k hlubšímu porozumění principů, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů. Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech. Velký důraz se klade na samostatnou práci a na metody individuálního přístupu k žákovi. Oblast využití informatiky je zaměřena nejen na správnou obsluhu zařízení digitálních technologií, ale také na vhodné využití těchto znalostí pro svůj osobní i profesní růst. Kromě výuky předmětu informatika, jehož náplň s počítači bezprostředně souvisí, je informatické vzdělávání rozvíjeno v dalších vyučovacích předmětech, např. oblast jazykového vzdělávání (český jazyk a literatura), oblast společensko-vědního vzdělávání (občanská nauka) nebo v odborných předmětech. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů.

V **odborných předmětech** jsou užívány názorně demonstrační metody, užívají se obrázky, nákresy, vzorky, výuka je doplňována odbornými exkurzemi. Pro rozvoj digitálních kompetencí jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

V **odborném výcviku** žáci využívají teoretické poznatky, užívají se aplikační metody, při nichž si žáci ověřují a rozšiřují své poznatky, aby získali potřebné odborné kompetence pro svou budoucí profesi. Důraz je kladen na bezpečnost práce, dodržování stanovených technologických postupů, rozvíjení technického myšlení žáků.

Důležitou složkou teoretické výuky je používání názorných pomůcek, které žákovi usnadňují pochopení učiva. Jedná se především o učební texty a pracovní listy, prezentace, výukové programy, o vzorky, obrazový materiál. K procvičování a upevňování učiva se využívají různé formy ústních, písemných a praktických cvičení, simulační metody apod. Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které upevňují klíčové kompetence žáka. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, návštěvy výstav, odborné exkurze, soutěže a prezentace odborných dovedností žáků při akcích školy i mimo školu.

Pozornost se věnuje také nácviku metod a technik učení a práci s textem jako základním zdrojem informací. Žáci jsou vedeni k samostatné práci, osobní odpovědnosti, samostatnosti i schopnosti spolupráce. V rámci upevňování učiva předchozího ročníku je vhodné zařadit opakování v první polovině září. Prohlubování a aktualizace učiva je zařazeno v závěrečném ročníku do období před závěrečnými zkouškami, a to převážně v odborných předmětech.

Cílem výše uvedených metod je zaujmout žáky, podnítit jejich aktivitu a angažovanost, vzájemnou spolupráci, usnadnit procesy učení, poskytnout prostor pro individuální tvořivost, rozvíjet u žáků jejich samostatnost a vlastní zodpovědnost.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují odborně vzdělaní pedagogové, kteří spolupracují s pracovníky školských poradenských zařízení, výchovným poradcem a zákonnými zástupci žáka. Učitelé vždy vycházejí z písemného doporučení školského poradenského zařízení a individuálních možností a potřeb žáka, respektují jeho individuální tempo a při hodnocení přihlížejí i k osobnímu pokroku žáka při zvládnutí učiva.

Rozvíjení klíčových a odborných kompetencí

Cílem vzdělávání je vybavit žáka kompetencemi nezbytnými jak pro profesní uplatnění, tak i pro celoživotní učení. Rozvíjení klíčových dovedností vychází ze vzdělávacích a výchovných předpokladů (možností) a osobních dispozic žáků připravujících se v oboru.

Klíčové kompetence (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění, matematické kompetence, digitální kompetence) umožňují zvládat obecné nároky jakéhokoli pracovního uplatnění i osobního života. Prolínají se v různé míře všeobecným i odborným obsahem vzdělávání a přínos jednotlivých předmětů

k jejich rozvíjení je uveden pro každý vyučovaný předmět zvlášť. Rozvíjení klíčových kompetencí je záležitostí celého pedagogického kolektivu.

Občanské kompetence vyjadřují kvality občana demokratické společnosti. Jsou posilovány především v předmětu občanská nauka, jejich utváření významně napomáhá působení třídního učitele, výchovného poradce, školního metodika prevence a také demokratického klimatu školy. Činnost školy v oblasti občanských kompetencí je doplňována také spoluprací s volenými zástupci rodičů ve školské radě.

Odborné kompetence představují základ potřebný pro získání odborné kvalifikace a významně ovlivňují schopnost absolventa uplatnit se na trhu práce, přizpůsobovat se jeho změnám a samostatně rozhodovat o své profesní kariéře. Tyto kompetence jsou utvářeny a posilovány ve výuce odborných a částečně také všeobecně vzdělávacích předmětů. Dosažené odborné kompetence žáků jsou uvedeny u jednotlivých odborných předmětů.

Rozvoj klíčových a odborných kompetencí je veden tak, aby byl soustavný a vykazoval vývojový posun během vzdělávání.

V ŠVP se klade důraz na posilování komunikativních, personálních a interpersonálních kompetencí ve všeobecně vzdělávací i v odborné složce vzdělávání. Vhodné je rozvíjet u žáků personální kompetence, a to ve smyslu odhadování možností a stanovení přiměřených cílů vzhledem k osobním dispozicím jednotlivců a zjišťování možnosti dalšího uplatnění na trhu práce a v životě, vše vzhledem k hendikepům žáků. Důležité je podporovat manuální dovednosti žáků. Klíčové kompetence získané při vzdělávání v oboru, mají umožnit žákům přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj a rozvoj odvětví.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují významnou oblast vzdělávání, která prostupuje celým vzdělávacím programem, jsou začleněna tak, aby si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí.

Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** rozvíjí u subjektů účastnících se dialogu vzájemný respekt k hodnotám partnera, byť i odlišným, zdůrazňuje výhody týmové spolupráce před individualismem a prospěšnost věcného dialogu s partnerem. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata směřující k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování vhodných postojů, aby žáci byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Další oblastí je formování názoru mladých lidí a orientace na správné hodnoty života – tomu napomáhají besedy a přednášky o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany, o pěstování zdravého životního stylu a jiné. Žáci se seznamují s aktivitami a s ohledem na stupeň postižení jsou zapojováni do činností, jejichž smyslem je poznat principy, na jejichž základě funguje každodenní demokracie.

Důležité je také jednotné působení všech zaměstnanců školy na žáky, protože každý zaměstnanec školy se svým osobním postojem či reakcí na konkrétní problémy a situace podílí na výsledku procesu vzdělávání, spoluvytváří celkové klima školy. V každodenním kontaktu mezi žáky školy je kladen důraz na zásady slušného chování v rovině žák – žák, žák – učitel, resp. žák - ostatní pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci školy. Důležité je vyslechnout názor ostatních a rozvíjet dovednosti jednat s lidmi odlišného názoru.

Zmíněné průřezové téma je zařazeno nejen do předmětu občanská nauka, ale do všech předmětů všech ročníků. Je součástí jednání v rámci třídnických hodin, akcí školy (např. sportovně turistický kurz, exkurze), akcí organizovaných metodikem prevence a dalších aktivit školy.

Další prvek vzdělávání - mediální výchova (výchova k orientaci v masových médiích a ke kritickému přístupu) - je realizována jako součást vyučování českého jazyka a literatury a předmětu občanská nauka.

Pro realizaci úkolů vyplývajících z tématu se využívají především vhodné aktivizující metody a formy, jako jsou např. diskuze, řízený rozhovor na aktuální téma, řešení modelových

situací, komunikační cvičení a písemné slohové práce, exkurze, besedy a setkání, účast žáků v soutěžích.

Průřezové téma **Člověk a životní prostředí** přispívá k tomu, aby žáci uměli poznávat svět a lépe mu rozuměli (tj. rozuměli přírodním zákonům, přírodním jevům a procesům, uvědomovali si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí, orientovali se v globálních problémech lidstva, chápali zásady trvale udržitelného rozvoje a aktivně přispívali k jejich uplatňování, kladli si otázky týkající se existence a života člověka a organismů žijících na naší planetě, diskutovali o nich a zaujímali k nim vlastní postoj, hodnotili sociální chování své i druhých lidí, osvojovali si technologické metody a pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí). Žáci jsou vedeni k tomu, aby se na úrovni přiměřené osobním dispozicím zapojovali do ochrany a zlepšování životního prostředí, uměli pracovat s informacemi, jednali hospodárně, odpovědně a ekonomicky nakládali s přírodními zdroji a odpady, minimalizovali negativní vlivy na životní prostředí, znali hodnotu a jedinečnost svého regionu a dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Téma Člověk a životní prostředí integruje poznatky a dovednosti začleněné v různých předmětech. Jedná se především o předměty občanská nauka, tělesná výchova a odborné předměty. Mimo to se o environmentálních problémech diskutuje i v ostatních předmětech v návaznosti na probírané učivo. Environmentální výchova je rovněž aplikována dalšími aktivitami, jako je separace odpadů, péče žáků o zeleň a okolí školy, účast v různých ekologicky zaměřených besedách, exkurzích a soutěžích. Podrobnější informace o ekologických aktivitách a činnostech vedoucích k environmentální výchově jsou popsány v Plánu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty školy.

Cílem tématu Člověk a životní prostředí je vychovat jedince, který je schopen svou činností přispívat ke zlepšení životního prostředí a jednat v duchu zásad trvale udržitelného rozvoje.

Téma **Člověk a svět práce** vhodně formuje dobrý vztah ke zvolenému oboru. Žáci se seznamují s náročností oboru, učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu, učí je řešit problémové situace. V rámci tohoto tématu je obsah rozdělen do čtyř okruhů: Individuální příprava na pracovní trh, Svět vzdělávání, Svět práce a Podpora státu ve sféře zaměstnanosti. Výuka tematických okruhů je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi, objevení vlastního potenciálu a naučil se řešit konkrétní situace, se kterými se na trhu práce setká. Jsou procvičovány dovednosti, které mohou žákům pomoci při hledání zaměstnání – sepsání žádosti o místo, motivačního dopisu a životopisu, vyhledávání nabídek, nácvik vstupního pohovoru u zaměstnavatele aj. Žáci se orientují v Zákoníku práce a jsou seznámeni s fungováním úřadu práce a pracovních agentur. Dále jsou upozorněni na význam celoživotního vzdělávání, které je důležité pro jejich osobní růst a pomáhá jim udržet konkurenceschopnost na trhu práce a také na možnosti rekvalifikace. Jsou seznámeni s trhem práce a jeho fungováním v rámci regionu i globální ekonomiky, uvědomují si práva a povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele. Důležitým prvkem je činnost výchovného poradce ve smyslu kariérového poradenství, resp. učitele předmětu občanská nauka, kteří poskytují žákům primární orientaci na pracovním trhu při stanovování objektivních individuálních předpokladů pro možnosti uplatnění se na trhu práce.

Základním cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je připravit absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Cílem je vybavit žáky praktickými dovednostmi a informacemi pro jejich budoucí pracovní život tak, aby byli schopni efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu. Jsou seznámeni s alternativními možnostmi uplatnění po úspěšném absolvování oboru. Rovněž se učí samostatnému a aktivnímu vyhledávání informací souvisejících s budoucím povoláním, nabídkou profesních možností. Učí se písemnou i slovní formou vyjadřovat své vědomosti a dovednosti, související s odpovědí na pracovní nabídky. Učivo tématu je začleněno především do předmětů: občanská nauka, český jazyk a literatura, odborné předměty a odborný výcvik. Ve výuce se využívají různé techniky: pracovní listy, tvorba osobního portfolia, simultánní hry v rámci odborného výcviku, týmová i individuální práce, besedy s odborníky z praxe či exkurze ve

firmách. Důležitá je i spolupráce s úřadem práce a Centrem sociální rehabilitace Ligy vozíčkářů. V posledním ročníku jsou zařazeny semináře pořádané Centrem sociální rehabilitace Ligy vozíčkářů a přednáška úřadu práce.

Průřezové téma **Člověk a digitální svět** ve vzdělávacím procesu prostupuje všemi předměty, kde se využívají prostředky digitálních technologií ve výuce. Využívání nových technologií podmiňuje budoucí úspěšnou integraci absolventů do společnosti a jejich uplatnění na trhu práce.

Základním cílem vzdělávání žáků je jak praktické a efektivní využívání prostředků digitálních technologií v průběhu vzdělávání, tak později při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb, využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb, aby při školní práci využívali vhodné digitální technologie, ukládali si zajímavé odkazy pro další použití, chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem, budovali svou digitální identitu a zajímali se o to, jak k ní přispívají ostatní. Aby udržovali svá digitální zařízení zabezpečená, chránili data před zneužitím, rozpoznali a nahlásili nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí a při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby. Rovněž jsou vedeni k tomu, aby při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví. Prioritami ve vzdělávacím procesu informatického vzdělávání jsou schopnost pracovat s počítačem, schopnost používat běžné aplikace (kancelářské balíčky), učit se používat nové aplikace, dále komunikace e-mailovou poštou, schopnost získávat informace na internetu a pracovat s nimi, schopnost prezentování a publikování svých názorů, získávat potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání, ověřovat jejich spolehlivost v jiných zdrojích. Vše se děje na úrovni přiměřené osobním dispozicím žáků.

Průřezové téma je realizováno v samostatném vyučovacím předmětu informatika. Výuka orientuje žáky na samostatnou práci, rozvíjí jejich logické myšlení, orientuje je na práci s novými technologiemi a vytváří u nich pozitivní vztah k učení. Schopnost využívat informační technologie představuje důležitou součást základních kompetencí pracovníků bez ohledu na obor činnosti, kterou daný jedinec vykonává. Z tohoto důvodu výuka informatiky prostupuje všeobecně vzdělávacími i odbornými předměty, kde prostředky informačních technologií vhodně doplňují veškeré formy výuky.

Ve škole jsou počítačové učebny vybaveny tak, aby ve vyučovacích hodinách počet pracovních stanic odpovídal počtu žáků. Pracovní stanice jsou tvořeny moderními multimediálními počítači zapojenými v lokální síti, umožňující sdílení síťových prostředků (tiskárny, skenery, DVD-ROM, disky...) a s přístupem na internet. Učebny jsou budovány se zřetelem na zachování pravidel hygieny a bezpečnosti práce a jsou přizpůsobitelné individuálním potřebám žáka. Ve výuce jsou využívány i tablety, jejichž počet je dostatečný k tomu, aby každý žák třídy měl možnost pracovat samostatně.

Softwarové vybavení školy pojímá dostatečně širokou nabídku výukových programů podporujících výuku i v ostatních vzdělávacích oblastech, nejen v oblasti informatického vzdělávání. Samozřejmostí je balík kancelářského softwaru, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software e-mailového klienta a další komunikační software pro profesní a odborné vzdělávání žáků.

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a se zdravotním znevýhodněním je nutno přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to ve smyslu použitého mobiliáře, typu používaných produktů a rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek vycházíme z toho, jakých podpůrných nebo kompenzačních technologií a produktů žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni jich využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat tak, aby co nejlépe reflektovalo speciální vzdělávací potřeby žáka. Moderní softwarové a hardwarové produkty usnadňují používání osobního

počítače i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim nejenom se vzdělávat, ale i plnohodnotně se zařadit do pracovního procesu. Na základě doporučení školského poradenského zařízení, využívají žáci specializované technologie a podpůrné aplikace pro zdravotně znevýhodněné.

Průřezové téma **Finanční a ekonomická gramotnost** přispívá k tomu, aby žáci získali znalosti a dovednosti z této oblasti a dokázali je využít při zabezpečování sebe i své rodiny. Měli být schopni orientovat se v problematice peněz a cen, odpovědně spravovat osobní nebo rodinný rozpočet s ohledem na měnící se podmínky, životní situace. Vše se děje na úrovni přiměřené osobním dispozicím žáků. Finanční gramotnost lze rozdělit do tří složek, gramotnost peněžní, cenová a rozpočtová. Peněžní gramotnost vybaví žáka tak, že se orientuje v problematice peněz a cen, dokáže spravovat peníze. Cenová gramotnost tvoří kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci. Rozpočtová gramotnost představuje kompetence nezbytné pro správu osobního nebo rodinného rozpočtu (schopnost vést rozpočet, stanovit finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů). Zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska, správu finančních aktivit (vkladů, investic, pojištění) a správu finančních závazků (úvěr, leasing).

Žáci by se měli seznámit s ekonomickými pojmy, aby mohli předvídat dopady státní politiky na hospodaření rodiny nebo firmy.

Průřezové téma je realizováno ve vyučovacích předmětech občanská nauka, český jazyk a literatura, případně matematika, a také při besedách s odborníky.

Organizace výuky

Vzdělávání je dvouleté a uskutečňuje se v denní formě. Postupuje se podle platné legislativy v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, vyhláškou č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání probíhá následujícím způsobem: v prvním i druhém ročníku se střídá týden teoretické výuky a týden odborného výcviku v rozsahu stanoveném učebním plánem.

Teoretická výuka je umístěna zpravidla do učeben nebo odborných učeben vybavených potřebnou technikou.

Odborný výcvik probíhá na pracovišti školy, případně v pronajatých prostorách Centra Kociánka.

Základním dokumentem, který upravuje pravidla chování žáků v průběhu vyučování a vymezuje práva a povinnosti žáků je školní řád. Se školním řádem se mají povinnost seznámit a řídit se jím všichni žáci, pedagogičtí pracovníci a nepedagogičtí pracovníci. Seznámení žáků se školním řádem probíhá každý školní rok první vyučovací den školního roku a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

Výuka je doplněna souborem odborných exkurzí, besed, koncertů a dalších aktivit, které obohacují běžnou výuku o praktické činnosti, zprostředkovávají poznávání reality a přinášejí žákům odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů.

Pro žáky prvního ročníku je vhodné zařadit na začátek školního roku společnou exkurzi (Adaptační dny) jako prostředek pro vzájemné sblížení žáků a předcházení rizikovému chování, včetně různých forem šikany a diskriminace.

V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví škola pořádá týdenní sportovně turistický kurz (STK) pro žáky prvního ročníku.

V souvislosti s trvalou snahou rozvíjet a zlepšovat jazykové a stylistické schopnosti žáků vyhlašuje předmětová komise českého jazyka a literatury několikrát ročně literární soutěže. Žáci přispívají do soutěže básnickými i prozaickými útvary, často uplatňují i svůj výtvarný talent. Z žákovských prací sestavují vyučující výbor v podobě brožurky, která je k dispozici všem žákům školy a motivuje je tak k četbě i k vlastní tvůrčí práci.

Ve spolupráci s učiteli vydávají žáci školní časopis Šnek. Obsahem časopisu jsou ankety, rozhovory, recenze, komentáře, soutěže, zprávy, reportáže vztahující se k aktuálním událostem školy. Jednotlivá čísla jsou doplněna kresbami žáků.

Praktickými znalostmi i estetickými zážitky obohacuje naše žáky seminář tvůrčího psaní a literární soutěže. Zejména rozvoj logického myšlení je cílem školních nebo třídních matematických soutěží, Sudoku a Piškvorky.

Velký přínos v oblasti kariérového poradenství představuje seminář určený pro žáky končícího ročníku zaměřený na hledání informací o možnostech pracovního uplatnění a zařazení se do pracovního života. V různě zaměřených lekcích se v průběhu celého školního roku žáci seznamují s mnoha dovednostmi potřebnými pro uplatnění na trhu práce. Pro žáky končícího ročníku je také určena každoroční přednáška Úřadu práce.

Zvláštní místo v aktivitách školy zaujímá Vítámvás cup, turnaj ve stolním Stiga hokeji. Turnaj probíhá pravidelně v červnu a z velké části si jej organizují sami žáci školy. Vedení webových stránek, shánění sponzorů, sestavování herního řádu, zajišťování náročného soutěžního programu apod. vede žáky k rozvíjení komunikačních, personálních i pracovních kompetencí. Vzhledem k tomu, že se turnaje účastní zdraví i handicapovaní žáci, splňuje akce i důležitý integrační prvek. Významná pro žáky školy je i další celoškolská akce Šikmá plocha. Tato sportovní soutěž se koná v budově školy a za účasti brněnských sportovců, zástupců z řad policie i žáků partnerských škol soutěžící zdolávají výškové převýšení tři podlaží školy (délka trasy je 330m). Žáci si mohou nejen poměřit své síly s ostatními účastníky, ale zároveň i v rámci prevence sociálně patologických jevů pobesedovat s účastníky, aby se sami v životě nedostali na „šikmou plochu“.

Každoročně konané vánoční a velikonoční výstavy jsou spojeny s propagací zdravého životního stylu. Výstavy tak nejenom seznamují žáky s prací a výrobky žáků i jiných oborů školy, ale také upevňují jejich správné postoje v oblasti environmentální výchovy.

Veškeré aktivity školy jsou prezentovány na pravidelně konaných dnech otevřených dveří, na nichž se žáci rovněž organizačně podílejí a významně tak rozvíjejí svoje komunikační schopnosti a kompetence k pracovnímu uplatnění.

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem. Tito žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem škola přizpůsobí podmínkám žáka pro toto vzdělávání (dle § 184a, odst. 1 a 3 Zákona č.349/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Hodnocení žáků

Při hodnocení žáků se používají kritéria hodnocení vycházející ze školního řádu (dle § 30 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, vyhlášky č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů). Při hodnocení a průběžné klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Hodnocení žáků vyplývá z dílčí klasifikace žáka během pololetí. Příslušný učitel ověřuje výsledky vzdělávání žáků různými způsoby – ústní zkoušení, testy, písemné práce, míru zvládnutí praktických činností, aj. Sleduje připravenost žáka na vyučování, jeho aktivitu a průběžný výkon při výuce.

Při klasifikaci je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných vědomostí, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti v praxi, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech. V odborném výcviku se hodnotí také osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických

vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa. Je využíváno formativní hodnocení.

Žák je veden k tomu, aby byl schopen reálně posoudit úroveň vlastních výsledků vzdělávání a získaných kompetencí vlastním sebehodnocením a kolektivním hodnocením v úzkém kruhu spolužáků. Žák si lépe uvědomí svá pochybení, jaké má rezervy a jak bude dál pokračovat.

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení výsledků vzdělávání žáka s vědomím jeho další motivace. Zohledňují se individuální předpoklady žáka a učitel při celkové klasifikaci přihlíží k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Učitel sdělí hodnocení žákům ve stanoveném termínu a řeší případné připomínky žáků. Žák má právo se ke známce vyjádřit.

Hodnocení a klasifikace je provázena vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Způsob ukončení vzdělávání

Ukončování vzdělávání probíhá dle platné legislativy, vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 47/2005 Sb. o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění pozdějších předpisů.

Závěrečná zkouška se realizuje podle jednotného zadání. Agendu závěrečné zkoušky v oborech s výučním listem zajišťuje Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CZVV). Škola je povinna tato zadání využít při svých závěrečných zkouškách - při přípravě všech částí závěrečných zkoušek, tedy zkoušky praktické, písemné i ústní.

Jednotlivé samostatně klasifikované zkoušky závěrečné zkoušky se konají v pořadí: písemná zkouška, praktická zkouška z odborného výcviku a ústní zkouška v souladu s platnou legislativou. Závěrečná zkouška se koná v červnu v termínech stanovených ředitelkou školy v souladu s vyhláškou č. 47/2005 Sb. o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění pozdějších předpisů.

Žáci obdrží vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Žáci dosáhnou středního vzdělání s výučním listem.

Úspěšné složení závěrečné zkoušky a získání výučního listu umožňuje absolventovi uplatnit se na trhu práce. Dále si může absolvent zvýšit kvalifikaci v navazujících vzdělávacích programech ve středních odborných školách a tím získat úplné střední vzdělání. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru dalšími školeními a kurzy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchova a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších předpisů (dále vyhláška 27/2016 Sb.) a vyhláškou č. 13/2005 o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, a uskutečňuje se ve vzájemné součinnosti školy, zákonného zástupce žáka, resp. zletilého žáka a školského poradenského zařízení.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona.

Podpůrná opatření zajišťuje škola a školská zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční

náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb. Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných školským zákonem a vyhláškou 27/2016 Sb.

Stupeň podpůrného opatření je zvolen tak, aby v maximální míře odpovídal charakteru obtíží žáka a jeho speciálním vzdělávacím potřebám. Podpůrná opatření spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení, úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky, úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek, využívání náhradního komunikačního systému, náhradní komunikace neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga, případně využití dalšího pedagogického pracovníka.

Vzdělávání žáků nadaných

V souladu se zněním § 17 školského zákona je povinností školy vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka podněcuje rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky 27/2016 Sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky 27/2016 Sb.). Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 školského zákona, § 28 – § 31 vyhlášky 27/2016 Sb.).

Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit v činnostech, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků školským zákonem a vyhláškou 27/2016 Sb. Jedná se nejen o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí, zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících jejich nadání.

Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané ve škole

SŠFDR jako škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona je určena pro žáky se zdravotním postižením. Na daný obor vzdělání může být přijat pouze uchazeč, který k přihlášce ke střednímu vzdělávání přiloží doporučení ŠPZ k zařazení do tohoto typu školy.

Školské poradenské zařízení vyhotovuje doporučení za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

V doporučení uvádí závěry vyšetření a podpůrná opatření, která odpovídají zjištěným speciálním vzdělávacím potřebám žáka, způsob a pravidla jejich použití při vzdělávání. Z předchozího plyne, že všichni žáci vzdělávající se v daném oboru vzdělání jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při poskytování podpůrných opatření může ředitelka školy ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona na základě jeho žádosti, zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu, z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa (§ 67 odst. 2 školského zákona). Stejně tak nemůže být uvolněn z obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky s výučním listem.

V předmětu tělesná výchova ředitelka školy uvolní žáka z vyučování na základě posudku vydaného registrujícím lékařem, pokud má být žák uvolněn na pololetí školního roku nebo na školní rok. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Ředitelka školy může povolit prodloužení vzdělávání o jeden rok, případně dva roky na základě žádosti buď zletilého žáka, či na základě žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka doloženého doporučením ŠPZ.

Na základě doporučení ŠPZ může ve třídě společně s vyučujícím pracovat asistent pedagoga. Asistent pedagoga pracuje pod vedením vyučujícího a podle potřeby se všemi žáky třídy, podporuje jejich samostatnost a aktivní zapojení do všech činností ve škole.

Ve škole zajišťuje poradenskou pomoc školní poradenské pracoviště, které tvoří: výchovný poradce, školní metodik prevence a školní psycholog.

Výchovný poradce spolupracuje s pedagogy, žáky, zákonnými zástupci a pracovníky SPC a PPP při poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaným žákům. Výchovný poradce s určenými pracovníky SPC nebo PPP konzultuje navrhovaná podpůrná opatření, zprostředkovává setkání pracovníků SPC a PPP s jednotlivými vyučujícími v rámci metodicko-konzultačních návštěv školy. Je spojovacím článkem při vyhodnocování podpůrných opatření a IVP mezi školou a poradenským zařízením. Poskytuje kariérové poradenství a pomoc při rozhodování o další profesní či vzdělávací cestě žáků, spolupráce s Úřadem práce, případně s Centrem sociální rehabilitace při Lize vozíčkářů a s obecně prospěšnou společností AGAPO aj. Školní metodik prevence se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci tohoto chování, školní psycholog koordinuje pedagogicko-psychologické poradenství ve škole, pracuje s žáky, s třídními kolektivy, zákonnými zástupci žáků, komunikuje s vedením školy a jednotlivými vyučujícími.

Pracovníci školního poradenského pracoviště:

- koordinují společný postup jednotlivých vyučujících žáků s adaptačními problémy, žáků ohrožených školním neprospěchem, případně žáků s rizikovým chováním;
- pomáhají společně s ostatními vyučujícími žákům při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k jejich individuálním obtížím;
- v případě potřeby spolupracují se základními školami při zjišťování informací o druhu poskytované podpory žákům na základní škole;
- v případě potřeby spolupracují s odbornými lékaři;
- spolupracují s odbornými učiteli a pracovníky ŠPZ při uzpůsobení podmínek k ukončení vzdělávání;
- společně s třídními učiteli a vedením školy spolupracují s pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany dětí, zejména žáků ze znevýhodněného sociálního nebo odlišného kulturního prostředí, žáků ohrožených školním neprospěchem nebo žáků s rizikovým chováním;
- spolupracují také s učiteli odborného výcviku při zajišťování odborného výcviku u zaměstnavatelů především se stanovením specifík vzdělávání a přístupu k jednotlivým žákům;

- podílí se na zajišťování dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky zaměřeného na vzdělávání žáků, uplatňování vhodných metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s žáky.

Při výuce vyučující postupují na základě doporučení školského poradenského zařízení. Uplatňují zdravotní hledisko a respektují individualitu a potřeby jednotlivých žáků a uplatňují princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky. Výuku žáků směřují k tomu, aby si žáci i přes svůj hendikep a s přispěním kompenzačních a didaktických pomůcek, osvojili potřebné občanské, klíčové i odborné kompetence. Motivují žáky ke vzdělávání vůbec, povzbuzují je při případných neúspěších, uplatňují formativní hodnocení. Cílem je vytvořit všem žákům bezpečné a respektující prostředí.

K tomuto cíli přispívají také náslechy v hodinách kolegů s následným rozbohem, individuální, případně skupinové konzultace s kolegy (v rámci předmětových komisí, provozních porad, metodických schůzek), konzultace s pracovníky školního poradenského pracoviště, konzultace s dalšími odbornými pracovníky a pedagogickými pracovníky jiných škol. Žáci mohou využívat individuální konzultace jednotlivých vyučujících.

Důležité je také respektování individuálního tempa (poskytování delšího časového intervalu na vypracování úloh), respektování případné zvýšené unavitelnosti žáka, afektivity, přihlížení k individuálnímu pokroku žáka, využívání strukturalizace prostředí a činností. Při výuce všech předmětů jsou nahrazovány dlouhé zápisy kopírováním učebních materiálů, poskytováním učební látky, prací s předtištěnými texty, doplňovacími cvičeními (soustředění se na procvičovaný jev). Vhodné je užívat dialogické metody ve výuce, dle možnosti skupinové práce a práce ve dvojicích. Přínosné je také zavedení systému pravidel, jimiž lze redukovat případné afektové stavy některých žáků. Při zkoušení učitel volí písemnou nebo ústní formu v závislosti na projevech postižení jednotlivých žáků. Při písemném zkoušení jsou preferovány krátké, jednoduché a jednoznačné odpovědi nebo testy s možností výběru správné odpovědi.

V předmětu český jazyk a literatura učitel při pravopisném a mluvnickém zkoušení nezatěžuje žáky se specifickými poruchami učení a příslušnými zdravotními diagnózami velkým množstvím procvičovaných, resp. testovaných jevů. Žáci s dyslexií a oromotorickými problémy nemusí číst dlouhé a složité texty.

V předmětu tělesná výchova učitel přihlíží ke speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků a jejich aktuálnímu zdravotnímu stavu. Učitelé využívají nové poznatky z oblasti zdravotní tělesné výchovy pro vyrovnávací a rehabilitační cvičení (overbaly, gymbaly, masážní balonky). Využívají psychomotorické metody, procvičují jemnou motoriku a provádějí s žáky dechová cvičení. V hodinách organizují práci individuálně i ve skupinách při využití kruhové a proudové metody výuky.

V odborných předmětech a matematice vyučující preferují názornou výuku, důraz je kladen na správnou formulaci s využitím odborné terminologie a důslednou zpětnou vazbu. Vyučující pro práci využívají také materiály, doplňovací cvičení a testy v informačním systému školy EduPage. Žáci pracují podle potřeby s kalkulačkami. Žáci se zrakovým postižením mohou používat kalkulátor s hlasovým výstupem.

Ve výuce se zařazují tzv. opakovací chvílky, jejichž cílem je posílit již dříve vytvořené paměťové stopy, důležité je klást reálné cíle a postupně zvyšovat nároky, střídání pracovního tempa, navození soustředěné atmosféry při práci.

Během vyučování se mohou zařadit vycházky do okolí školy, nenáročná pohybová aktivity pro zvýšení koncentrace žáků a pro uvolnění napětí ve svalech a uvolnění mysli. Využívají se relaxační techniky k psychofyzickému uvolnění, odreagování se, zbavení se stresu, a to pomocí hudby, navození příjemné atmosféry. Mohou se využívat krátké tělovýchovné chvílky, krátké didaktické hry nebo soutěže. Ve třídě mohou žáci využít odpočinkový koutek. Škola umožňuje zdravotně oslabeným žákům ve spolupráci s Centrem Kociánka účastnit se léčebné rehabilitace, kterou zajišťují tamní fyzioterapeuti.

Žáci s narušenou komunikační schopností využívající prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace se mohou ve spolupráci s Centrem Kociánka účastnit logopedických terapií.

Žák, kterému škola v průběhu vzdělávání poskytuje podpůrná opatření, má nárok na úpravu podmínek také při ukončování vzdělávání. Vyučující odborných předmětů společně s pracovníky ŠPZ navrhnu konkrétní uzpůsobení jednotlivých závěrečných zkoušek. ŠPZ vydá doporučení k uzpůsobení podmínek pro její konání. Žák na základě doporučení požádá ředitelku školy o individuální uzpůsobení podmínek pro vykonání závěrečných zkoušek a ředitelka školy je následně povolí. Uzpůsobení spočívá především v navýšení časového limitu konání zkoušek, použití kompenzačních pomůcek nebo asistence při konání jednotlivých zkoušek.

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka může pedagogickým pracovníkům se souhlasem žáka nebo zákonných zástupců žáka poskytnout poradenské centrum pro poskytování poradenských služeb mimořádně nadaným žákům v rámci pedagogicko-psychologické poradny. Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žákům. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků způsob výuky žáků vychází důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací, přičemž nadaní žáci nedostávají větší objem stejně náročných úloh, ale specifické úlohy, jejichž náročnost odpovídá individuální úrovni a vzdělávacím potřebám žáků. Preferuje se v takových případech náročnější metody a postupy, samostudium, práce s informačními a komunikačními technologiemi, tedy úlohy zajímavé, neobvyklé, tj. takové, které mimořádně nadaného žáka se zájmem o předmět lákají a motivují k nadstandardnímu výkonu.

Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, popř. i pro žáky mimořádně nadané

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby (SVP) žáka, školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu. Na základě tohoto doporučení zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka požádá ředitelku školy o povolení vzdělávání podle IVP. Ředitelka školy dle § 18 školského zákona povolí vzdělávání podle IVP a zajistí jeho vypracování.

Škola vypracuje IVP dle § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje žáka, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka a jméno pedagogického pracovníka ŠPZ. V IVP jsou uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně o personálním zajištění vzdělávání (přítomnost asistenta pedagoga ve třídě). V IVP jsou uvedeny pomůcky a učební materiály, jsou stanovena pravidla spolupráce se zákonnými zástupci a dohoda mezi vyučujícím a žákem.

Tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci žáka zajišťuje výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, výchovný poradce podklady kontroluje a konzultuje je se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení žádosti s doporučením.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

Zletilý žák, zákonný zástupce nezletilého žáka stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Vzdělávání podle IVP povoluje ředitelka školy na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka a doporučení ŠPZ. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka. Postupuje se podle § 28 vyhlášky 27/2016 Sb. IVP obsahuje údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické a speciálně pedagogické péče žákovi, o úpravách v obsahu vzdělávání, časovém a o obsahovém rozvržení učiva, obsahuje seznam doporučených učebních pomůcek, personální zajištění vzdělávání a jména pedagogického pracovníka ŠPZ a výchovného poradce. Tvorba a vyhodnocování IVP pro mimořádně nadané žáky se řídí obdobnými pravidly jako tvorba a vyhodnocování IVP pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech a požární prevence

Bezpečnost práce a ochrana zdraví žáků při vzdělávací činnosti vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Školní budova a prostory určené pro výuku včetně technického zázemí splňují požadavky vyhlášky č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a dětských skupin, ve znění pozdějších předpisů.

Veškerá technická zařízení procházejí pravidelnou údržbou, technickými kontrolami a předepsanými revizemi, jsou náležitě označena v souladu s příslušnými normami.

Žáci jsou v souladu s požadavky § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti a seznamováni s podmínkami požární ochrany při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním. Žáci používají osobní ochranné prostředky podle vyhodnocených rizik pracovních činností. Na pracovištích žáků pedagogičtí pracovníci (případně pověřené osoby) konají dohled nad žáky.

Na začátku školního roku třídní učitel, který sám byl proškolen, prokazatelně seznámí všechny žáky své třídy se školním řádem a provozním řádem školy, s všeobecnými pravidly k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZ) a požární ochrany (PO) podle dané osnovy školení. Všeobecná poučení o BOZ provede vždy před prázdninami a dobou volna a dále podle potřeby provede doplnění poučení žáků při každé změně podmínek v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Veškerá poučení žáků třídním učitelem jsou zapsána v třídní knize. Dále je nutné se řídit nařízením vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí, v znění pozdějších předpisů.

Nácvik a procvičování činností musí být v souladu s požadavky právních předpisů upravujících zákazy práce pro mladistvé (zákoník práce, vyhláška č. 180/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a v souladu s podmínkami, za nichž mladiství mohou konat práce z důvodu přípravy na povolání.

Před konáním akce mimo školu vedoucí akce prokazatelně seznámí žáky podle dané osnovy se zásadami bezpečného chování při mimoškolní akci, s místem shromáždění, s počátkem, koncem a programem akce, zápis o proškolení odevzdá vedení školy.

Odborně zaměřené poučení žáků k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provádí především vyučující odborných předmětů, tělesné výchovy, a to před započítáním činnosti a následně vždy podle potřeby. Žáky prokazatelně seznámí s řádem odborných učeben.

Jedenkrát za rok probíhá ve škole cvičný požární poplach, kdy žáci i zaměstnanci školy nacvičují opouštění budovy únikovými cestami.

Během vyučování ve třídách a v době přestávek na chodbách školy je žákům k dispozici pedagogický pracovník, který koná dohled nad žáky. V případě úrazu či aktuálním zdravotním problému žáka provede první pomoc pedagogický pracovník nebo telefonicky přivolaný lékař.

Ochrana žáků před různými formami rizikového chování a šikanou

Problém ochrany žáků proti šikanování a dalším nežádoucím jevům na naší škole je součástí Minimálního preventivního programu (dále jen MPP), který vychází ze Školní preventivní strategie. Na jeho tvorbě se podílí školní metodik prevence, výchovný poradce a školní psycholog ve spolupráci s Poradenským centrem pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45 Brno a jeho realizaci zajišťují všichni pedagogičtí pracovníci školy.

Ve školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace probíhá v rámci mezipředmětových vztahů především v předmětech občanská nauka, tělesná výchova, ale částečně i v rámci výchovného působení v ostatních vyučovacích předmětech. Učitelé vedou žáky k osvojení norem mezilidských vztahů, zásad zdravého životního stylu, respektování identity a individuality jedince, k toleranci. Učitelé vytváří podmínky pro zapojení žáka do aktivit třídy a školy. Všechna poučení a všechny pokyny jsou žákům sdělovány takovým způsobem a na takové úrovni, aby jim rozuměli a dokázali se podle nich řídit.

Nejčastější formy prevence různých forem rizikového chování jsou specializované programy pro třídní kolektivy s využitím služeb a nabídek poradenských center, Policie ČR, sdružení Podané ruce, besed jiných nadací a sdružení pořádaných v rámci MPP celoročně, na sportovně turistickém kurzu nebo v rámci jednorázových sportovních akcí s tímto zaměřením.

Personální a materiální podmínky

Personální zabezpečení vzdělávání

Výuku zabezpečuje kvalifikovaný personál, pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou kvalifikaci, případně si ji doplňují studiem. Všichni učitelé si v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků udržují a prohlubují kvalifikaci ve svém oboru návštěvami nejen odborných školení, kurzů a seminářů, ale i školení a kurzů zaměřených na získávání nových metod práce ve výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, především Vzdělávacím institutem pro Moravu (vim) v Brně a Národním pedagogickým institutem České republiky (npi).

Spolupráce učitelů se uskutečňuje v rámci předmětových komisí, nezbytná je spolupráce s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, psychologem, koordinátorem a metodikem IKT, koordinátorem environmentální výchovy, s pracovníky speciálně pedagogického centra, případně s pedagogicko-psychologickými poradnami.

S učiteli teoretické výuky a učiteli odborného výcviku spolupracují asistenti pedagoga. Funkce asistentů pedagoga je zřízena podle § 16 odst. 2 školského zákona a § 5 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů na základě doporučení SPC nebo PPP. Přítomnost osobních asistentů ve škole je dle § 9 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů na základě doporučení SPC nebo PPP.

Asistenti pedagoga přispívají ke zlepšování podmínek vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich přítomnost ve vyučovacím procesu zkvalitňuje naplňování vzdělávacích cílů. Na chodu školy se podílejí nepedagogičtí pracovníci.

Odborný výcvik probíhá pod vedením učitele odborného výcviku na pracovištích školy, případně na smluvních pracovištích firem, sociálních podniků apod..

Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují kromě pedagogických pracovníků také výchovný poradce a školní psycholog.

Materiální zabezpečení vzdělávání

Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace sídlí od září roku 2007 v moderní školní budově. Historie školy sahá až do roku 1954, kdy v areálu Centra Kociánka v Brně byla zahájena výuka v učebních oborech brašnář, krejčí, zahradník a postupně i dalších oborů vzdělání. Cestný název nese škola po americkém prezidentovi, který i přes svůj těžký tělesný handicap dokázal získat významné společenské uplatnění a výrazně ovlivnil domácí i světovou politiku. Budova školy je umístěná v příjemném prostředí a její vnitřní uspořádání a vybavení zajišťuje žákům školy moderní zázemí pro výuku. Jsou to odborné učebny, učebny výpočetní techniky a cvičná kancelář, mobilní učebny s tablety, cvičné kuchyňky, košíkářská dílna, bižuterní dílna, tělocvična, posilovna, relaxační místnost s vodním lůžkem, masážními křesly a kuličkovým bazénem. Pro setkávání žáků, pořádání soutěží a turnajů, a další společenské akce slouží prostorná kruhová aula v nejvyšším patře s výhledem na Brno. Také zde je vybavení, které umožňuje kvalitní počítačovou projekci. Škola vychází stavebně vstříc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami - samozřejmostí jsou výtahy, vč. evakuačních napojených na diesela agregát, a systém ramp umožňující bezbariérový pohyb ve všech čtyřech podlažích. Vnitřní prostory překvapí svou barevností a otevřeností (každé patro je koncipováno v jiné barvě a učebny mají prosklené vstupní příčky). Na všech nadzemních podlažích najdeme hygienické místnosti, které respektují potřeby tělesně postižených a jsou doplněny kompenzačními pomůckami. Materiálně technické zabezpečení odpovídá trendům a je na velmi dobré úrovni. Kmenové učebny jsou vybaveny bílou magnetickou tabulí, dataprojektorem, projekčním plátnem, audiovizuální technikou a nábytkem vyhovujícím potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V každé třídě je odpočinkový kout s pohovkou. Pro žáky je připravena klasická výuka podle rozvrhu hodin. Velikou výhodou je menší počet žáků ve třídě, individuální přístup ke každému jednotlivci. Teoretické vyučování probíhá v kmenových a odborných učebnách v budově školy. Pro odborné předměty je k dispozici odborná učebna, výuka odborného výcviku probíhá v dílně v pronajatých prostorách Centra Kociánka, v budově školy a dle možností s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků i u jiných subjektů.

Dílna je vybavena: kolíkovými stavy, dvoulistovými stavy, stolním čtyřlistovým stavem, stuhovým stávkem, formou na tkaní zapiastkovou technikou, tkacími rámy, ručním snovadlem, dále ručním náradím pro úpravu tkanin, kontejnery na skladování materiálu, šicími stroji a žehlicí technikou. Z kompenzačních pomůcek v dílně lze jmenovat pojízdnou sedací plošinu pro imobilní žáky i stolní svěráky s kloubovými úchyty.

Všechny prostory vyhovují platným technickým a hygienickým normám. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně - výdejně. Organizace teoretického i praktického vyučování je řešena tak, aby žáci měli potřebné přestávky na oddech a na oběd.

Pro žáky, kteří nemohou denně dojíždět na vyučování, je možné ubytování v areálu Centra Kociánka nebo blízkých domovech mládeže. Mnozí žáci školy tak mohou využívat sociální služby a rehabilitační terapie. Centrum Kociánka poskytuje celodenní péči o žáky. Žáci mají zajištěné celodenní stravování.

Významné akce školy

Žáci se učí mít odpovědnost za vlastní práci, trénují týmovou spolupráci, rozvíjejí svoje sociální a komunikační dovednosti, učí se řešit problémy. Tyto kompetence rozvíjejí také např. soutěžní a jiné aktivity žáků ve škole. Mezi významné akce školy patří celoškolská sportovní soutěž Síkmá plocha, sportovně turistický kurz, taneční aktivity nebo tréninková odpoledne ve Stiga hokeji, která vrcholí každoročně turnajem Vítámvás cup, podporovaný městem Brnem a brněnskými firmami, k jehož organizaci a propagaci velkou měrou přispívají samotní žáci a absolventi školy.

Mezi významné akce patří každoroční vánoční a jarní výstava.

Spolupráce se sociálními partnery

Střední škola sídlí v sousedství Centra Kociánka, kde je ubytována většina mimobrněnských žáků školy. Z toho vyplývá úzká spolupráce školy s Centrem Kociánka, které žákům poskytuje kromě ubytování i veškeré další služby, zejména celodenní stravování, rehabilitaci, lékařskou péči i četné mimoškolní aktivity.

Dalšími subjekty spolupráce školy jsou:

- zákonní zástupci žáků
- školská poradenská zařízení (speciální pedagogická centra – SPC, pedagogicko-psychologické poradny – PPP)
- firmy, sociální podniky, výrobní družstva invalidů a OSVČ - spolupracující při realizaci praktického vyučování ve firmách, konání závěrečných zkoušek, exkurzí a poradenské činnosti při zaměstnávání žáků
- Centrum sociální rehabilitace – Ligy vozíčkářů – organizace seminářů pro žáky posledních ročníků zaměřených na témata související s přechodem žáků ze školy do zaměstnání, na témata sebepoznání, na aktivní vyhledávání zaměstnání a problémy s tím související
- AGAPO – organizace podporující pracovní uplatnění lidí se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním
- RYTMUS – organizace podporující osoby se zdravotním znevýhodněním v aktivním začleňování do života ve škole, v práci i volnočasových aktivitách
- MYJÓMY – sociální podnik
- soukromé firmy spolupracující na individuálních praxích žáků
- nadační fond EMIL
- střední a základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona
- katedra Speciální pedagogiky pedagogické fakulty Masarykovy univerzity – předávání zkušeností v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pedagogické praxe studentů
- Mendelova univerzita v Brně - předávání zkušeností v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity – spolupráce a předávání zkušeností mezi pedagogickými pracovníky, pedagogické praxe studentů
- spolupráce se středními a základními školami v rámci Jihomoravského kraje, příp. dalších krajů
- úřady práce
- organizační výbor soutěže Vítámvás cupu – spolupráce s organizačním výborem, kde jsou zastoupeni absolventi naší školy
- zástupci firem a bank- realizace odborných besed

Škola je čestným členem Komory sociálních podniků v Brně, spolupracuje s organizacemi a firmami zejména při realizaci odborných praxí žáků, v oblasti získávání nových informací, zajišťování odborných exkurzí, pořádání soutěží, společenských a poznávacích akcí.

Jako čestný člen ve spolupráci s Českou obuvnickou a kožedělnou asociací se sídlem ve Zlíně, sleduje škola aktuální trendy v oblasti materiálů a dizajnu u brašnářských oborů vzdělání. Dle možností se účastní i různých výstav a prezentací.

Odborníci z praxe spolupracují se školou nejen při odborných konzultacích, ale účastní se také závěrečných zkoušek u oborů vzdělání ukončených závěrečnou zkouškou s výučním listem.

Sociální partneři přinášejí škole důležité informace o požadavcích na absolventy školy.

Při střední škole je zřízena školská rada v souladu s § 167 a § 168 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jako orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovatelem stanoveným zástupcům, podílet se na správě školy. Školská rada se vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování, schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, školní řád, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků střední školy, podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy, projednává návrh rozpočtu školy na kalendářní rok, a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření.

Učební plán

Název školního vzdělávacího programu:	Textilní a oděvní výroba
Kód a název oboru vzdělání:	31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
Zaměření:	Tkalcovské práce
Délka a forma vzdělávání:	2 roky v denní formě vzdělávání
Stupeň dosaženého vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem kvalifikační úroveň EQF 2
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

Vyučovací předmět		Počet týdenních vyučovacích hodin		
		I.	II.	Celkem
CJL	Český jazyk a literatura	1	1	2
OBN	Občanská nauka	1	1	2
MAT	Matematika	1	1	2
TEV	Tělesná výchova	1	1	2
INF	Informatika	1	1	2
TEM	Textilní materiály	2	2	4
TT	Technologie tkaní	4	3	7
VPR	Výrobní příprava	3	2	5
TV	Textilní výtvarnictví	1	2	3
ZS	Základy šití	1	2	3
GRP	Grafické práce	1	1	2
OV	Odborný výcvik	15	15	30
Celkem		32	32	64
Nepovinné předměty				
NA	Angličtina	1	1	-
NDV	Dramatická výchova	1	1	-
NTV	Pohybová tělesná výchova	1	1	-
NMT	Multimediální tvorba	1	1	-

Poznámky k učebnímu plánu:

Vyučování je organizováno tak, že se střídá týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku. Odborný výcvik probíhá v odborných dílnách v pronajatých prostorách Centra Kociánka, Brno, Kociánka 2, případně v budově školy a dle možností s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků i u jiných subjektů. Odborný výcvik se organizuje v souladu s platnými právními předpisy.

Škola vytváří podmínky k rozšiřování komunikativních, pohybových a sociálních kompetencí žáků nepovinnými předměty: dramatická výchova, pohybová tělesná výchova a angličtina. Nepovinné předměty jsou zavedeny podle zájmu žáků a finančních možností školy.

Pro žáky prvního ročníku je vhodné zařadit na začátek školního roku společnou exkurzi jako prostředek pro vzájemné sblížení žáků a předcházení rizikovému chování, včetně různých forem šikany a diskriminace.

Sportovně turistický kurz je zařazen do 1. ročníku.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku:

Činnost	1. ročník	2. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	33	31
Sportovně turistický kurz	1	-
Závěrečná zkouška	-	1
Časová rezerva	6	8
Celkem týdnů	40	40

Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Název školy: Střední škola F. D. Roosevelta Brno, příspěvková organizace
Adresa školy: Křižíkova 1694/11, 612 00 Brno
Název školního vzdělávacího programu: Textilní a oděvní výroba
Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
Zaměření: Tkalcovské práce

RVP			ŠVP					
vzdělávací oblasti a obsahové okruhy			minimum vyučovacích hodin		vyučovací předmět	skutečný počet vyučovacích hodin		
			týdenních	celkových		týdenních	týdenních disponibilních	celkových
Všeobecně vzdělávací předměty	Jazykové vzdělávání – Český jazyk	1	32	Český jazyk a literatura	1	-	32	
	Občanský vzdělávací základ	2	64	Občanská nauka	2	-	64	
	Matematické vzdělávání	2	64	Matematika	2	-	64	
	Estetické vzdělávání	1	32	Český jazyk a literatura	1	-	32	
	Vzdělávání pro zdraví	2	64	Tělesná výchova	2	-	64	
	Informatické vzdělávání	2	64	Informatika	2	-	64	
Odborné předměty	Textilní materiály a textilie	4	128	Textilní materiály	4	8	128	
				Odborný výcvik	8		256	
	Textilní výroba	28	896	Technologie tkaní	7	4	225	
				Výrobní příprava	5		161	
				Textilní výtvarnictví	3		95	
				Grafické práce	2		64	
				Odborný výcvik	15		479	
	Oděvní výroba	-	-	Základy šití	3	10	95	
Odborný výcvik				7	225			
Disponibilní hodiny		22	704	Celkem	64	22	2048	
Celkem		64	2048					

Poznámky k rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP:

Disponibilní hodiny jsou využity především na rozvoj odborného vzdělávání žáků (odborné předměty a odborný výcvik).